

1 ואם היתה אחת מהן כשרה לכהונה ואחת פסולה לכהונה, אם היה
2 חולץ לאחת מהן, חולץ לפסולה, שכן אם יחלוץ לכשרה יפסלה
3 לכהונה, ועל כן עדיף שיחלוץ לזו שכבר פסולה לכהונה. ואולם
4 אם היה מיניבם לאחת מהן, מיניבם גם לכשרה.

גמרא

5 שנינו במשנתנו: 'ארבעה אחין נשואין ארבע נשים ומתו, ומשמע
6 שלא היו אלא ארבעה אחים בלבד. מקשה הגמרא: ארבעה אחין
7 פלגא דעתך – וכי עולה בדעתך לפרש במשנה שהיו הם רק
8 ארבעה אחים ומתו כולם, הלא אם כן מי הוא המיניבם. מתרצת
9 הגמרא: אלא אימא, שארבעה אלו שמתו היו כמה מתוך הרבה
10 אחין.

11 שנינו במשנתנו: אם רצה הגדול שבהם לייבם את כולן, הרישית
12 בידו. מקשה הגמרא: וכי שכיב ליה – ומניחים לו בית דין לייבם את
13 ארבעתן, והתניא בברייתא, נאמר בפרשת יבום (דברים כה ח) 'וקראו
14 לו וקני עירו', ומכאן שהן – והוקנים – עצמם קוראים ליבם ומדברים
15 איתן, ולא שולחן. 'ודברו אלי', מלמד שהוקנים משיאין לו ליבם
16 עצה הוגנת לו, שאם היה הוא גדל – צעירה, והיא זקנה, או אם הוא
17 זקן, והיא זקנה – צעירה, או מקרין לו לזקן, מה לך ללכת אצל הלה,
18 ולצעיר אומרים, מה לך ללכת אצל זקנה, בלך – לך אצל אשה
19 שכימורה, ואל תישם קטטה בבינתך. הרי שעל הוקנים להשיא עצה
20 הוגנת, ואם כן איך הם מניחים לו לייבם את ארבע היבמות, הרי
21 לא יהיה לו במה לפרנסן.

22 מתרצת הגמרא: לא צריכא אלא באופן דאפשר ליה ליבם לפרנס
23 את כולן. מקשה הגמרא: אי הכי, אפילו מוכא – ויותר – מארבע
24 יבמות נמי ייבם, ומדוע נקטה המשנה דווקא ארבע. מתרצת
25 הגמרא: עצה מוכה קא משמע לן משנתנו, שעד ארבע נשים אין –
26 ייבם, אבל מפי מארבע לא ראוי שייבם, כי הכי דנמטיה – כדי
27 שתגיעו לכל אחת מהיבמות עונה אחת כחדש. שכן עונת תלמידי
28 חכמים היא מערב שבת לערב שבת, ועד ארבע נשים תהיה עונת
29 כל אחת מהן לפחות פעם בחודש.

30 שנינו במשנתנו: מי שהיה נשוי וכו' לשתי נשים ומת, ביאתה או
31 חליצתה של אחת מהן פוטרת צרתה. שואלת הגמרא: ויניבם
32 לתרנייהו יבמות, ומנן שיבום האחת פוטרת את צרתה מיבום.
33 משיבה הגמרא: אמר רבי הריא בר אבא אמר רבי יוחנן, אמר קרא
34 (שם כה ט) 'אשר לא יבנה את בית אחיו', ומכאן שרק בית אחד הוא
35 (היבום) בונה על ידי יבום, ואין בונה שני בתים מבית אחיו. שוב
36 שואלת הגמרא: ונתחלוץ לתרנייהו, ומנן שחליצת האחת פוטרת
37 את צרתה מחליצה. משיבה הגמרא: אמר רב זוטרא בר מוכיח,
38 אמר קרא בחליצה (שם כה ט) 'ונקרא שמו בשרא'ל בית חלוץ הנעל',
39 ומכאן שרק בית אחד הוא חולץ, ואין חולץ שני בתים.
40 שוב שואלת הגמרא: ויניבם לחדא יבמה, ואחר כך נתחלוץ לחדא,
41 ומנן שיבום האחת פוטרת את צרתה מחליצה. משיבה הגמרא:
42 אמר קרא בחליצה (שם כה ט) 'ואם לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו'
43 וגו', ומשמע, הא אם חפץ הוא לייבם ייבם, ומכאן שרק כל יבמה
44 העולה – הראויה לעלות – ליבום עולה לחליצה, אבל כל יבמה שאין
45 עולה לייבום אף אין עולה לחליצה ונפטרת בלא כלום. ומכיון
46 שלאחר שייבם את הראשונה, אין צרתה ראויה ליבום, שכן 'אינו
47 בונה שני בתים', אף אינה נזקקת לחליצה. הגמרא מביאה טעם
48 נוסף לכך שאינו יכול לחלוץ לשניה לאחר ייבום הראשונה: ועוד,
49 כדי שלא יאמרו בית אחד של אחיו המת מקצתו בגוי ומתייבם
50 ומקצתו חלוץ. מקשה הגמרא: ומה בכך שיאמרו כן. מתרצת
51 הגמרא: אי דמיניבם תחילה לאחת והדר חולץ לשניה, הכי נמי שאין
52 קלוקל בדבר, אלא יש לחוש [למלא] חלוץ מתחילה לאחת והדר
53 מיניבם לשניה, ונמצא קם ליה – ועובר באיסור 'לא יבנה' על יבום
54 השניה.

55 מקשה הגמרא: ואימא – ואמרו לפרש בדרשת 'בית אחיו' ולא שני
56 בתים, שדווקא כי אימא תרא יבמה התקיים מצות יבום, אבל כי

57 אימא תרתי יבמות לא התקיים מצות יבום, ויפטרו כולן בלא כלום.
58 מתרצת הגמרא: אם כן, צרת ערוה דאסר רחמנא לייבם, למה לי
59 לאוסרה. הלא השתא, בשתיים – ושתי יבמות – בעלמא שאף אחת
60 מהן אינה ערוה, אמרת ששתייהן לאו בני חליצה ויבום נינהו, צרת
61 ערוה מיפיעא – וכי צריך לומר שאינה מתייבמת. דוחה הגמרא:
62 אלקה – מדוע? לא אצטרף הכתוב לפטור צרת ערוה, הלא אף אם
63 נאמר ששתי צרות שאינן ערוה פטורות, מכל מקום פלגא דעתך
64 אמרינא ערוה אבראי קיימא – היה עולה בדעתך לומר שערוה
65 עומדת מבחוץ ואינה נופלת ליבום כלל, ונמצא שאין זה אלא 'בית
66 אחד', ועל כן תתייבם צרתה. קא משמע לן הכתוב דאף צרת ערוה
67 אסירה. ואם כן עדיין יש לומר ששתי יבמות שאינן ערוה, אינן
68 נופלות ליבום כלל.

69 הגמרא מתרצת תירוצי אחר: אלא נאמר (שם כה ט) 'ואם לא יחפץ
70 האיש לקחת את יבמתו ועלתה יבמתו', ובכך שכפל הכתוב את
71 תיבת 'יבמתו' ריבה גם אחת משתי יבמות שנפלו מבית אחד
72 לייבום.

73 שנינו במשנתנו: היתה אחת מהן כשרה לכהונה ואחת פסולה,
74 יחלוץ לפסולה. הגמרא מבארת את טעמו של דין זה: אמר רב
75 יוסה, כאן שנה רבי, שלא יפסוף אדם מי בורז ואחרים צריכים להם,
76 ואפילו שהוא עצמו אינו צריך להם. לפיכך אף על גב שיכול היבם
77 לחלוץ לשתייהן מכל מקום יחלוץ דווקא לפסולה, כדי שלא
78 לפסול את הכשרה מלהינשא לכהנים.

משנה

79 המחזיר את גרושתו לאחר שנישאה לאיש אחר ונתגרשה או
80 נתאלמנה ממנו ונאסרה על הראשון באיסור לאו, והנשא את
81 חלוצתו שאסורה עליו באיסור לאו, והנשא קרובת חלוצתו, יוציא
82 אותן, והולך שגולד לו מהן ממוז. דברי רבי עקיבא הסובר שכל
83 הנוול מביאה האסורה באיסור לאו הוא ממזר. והכמים אומרים,
84 שאין הולך ממוז, לפי שאין ממזר מחייבי לאוין. ומזדים חכמים
85 בנושא קרובת גרושתו, שהולך ממוז, מכיון שהיא אסורה עליו
86 באיסור כרת, ויש ממזר מחייבי כריתות.

גמרא

87 שנינו במשנתנו, שלדברי רבי עקיבא ולד קרובת חלוצתו ממזר.
88 מקשה הגמרא: וכי כבר רבי עקיבא שהנושא קרובת חלוצתו הולך
89 ממוז, והאמר ריש לקיש לעיל (א), כאן ובמשנה שם שנה רבי
90 שאחות גרושה אסורה על המגרש מדברי תורה, ואילו אחות
91 חלוצה אסורה על החולץ רק מדברי סופרים, כדי שלא יבוא
92 להחזיר אותה גרושה. הרי שאפילו איסור לאו אין בה, ואיך אמר
93 רבי עקיבא שהולך הנוול ממנה ממזר. מתרצת הגמרא: תני
94 – גרוס] בדברי רבי עקיבא 'הנושא קרובת גרושתו', ולא קרובת
95 חלוצתו.

96 מוכיחה הגמרא כדבריה: הכי נמי מסתברא שיש לגרוס 'קרובת
97 גרושתו', משום דקתני בספא, ומזדים חכמים בנושא קרובת
98 גרושתו שהולך ממוז. אי אמרת בשלמא שגם רבי עקיבא איירי
99 – ומדבר] בה, היינו דקתני ומזדים בה חכמים, אלא אי אמרת שרבי
100 עקיבא לא איירי בה אלא דבר בקרובת חלוצתו, מאי 'ומזדים'
101 חכמים בנושא קרובת גרושתו' שאמרה המשנה, והרי לא הוזכרה
102 קודם לכן כלל. דוחה הגמרא: ודלמא אף שלא הוזכרה רבי עקיבא,
103 מכל מקום הא קא משמע לן משנתנו, שמזדים חכמים דאפילו
104 שאין ממזר מחייבי לאוין, מכל מקום יש ממוז מחייבי כריתות.

105 הגמרא מקשה על דחיה זו: הא כבר קתני ליה לדין זה במשנה לקמן
106 (מס), איזהו ממוז, כל הנוול משאר פשר שהוא בלא נא – שביאתו
107 אסורה בלאו, דברי רבי עקיבא. רבי שמעון התמיני אומר, כל שאר
108 בשר שהיבין עליו ברת בידי פרים הולך הנוול ממנו ממזר, והלכה
109 כדבריו. אם כן מדוע הוצרכה המשנה להשיע שוב דין זה.
110 מתרצת הגמרא: ודלמא קתנים לן – וסתם תנא משנתנו פשיטת

המשך ביאור למסכת יבמות ליום שני עמ' א

1 רַבִּי שְׁמַעוֹן הִתִּימָנִי, וְהִבִּיאהּ בִשְׁם חֲכָמִים כְּדִי שֶׁנִּפְסוּק הַלְכָּה
2 כְּמוֹתֶיהָ. מִקְשָׁה הִגְמֵרָא: אִם מִשּׁוּם כֵּן כָּתְבָהּ הַמִּשְׁנָה שְׁמוּדִים
3 חֲכָמִים בְּקִרְוֹבַת גְּרוּשְׁתּוֹ, לִיתֵּנִי שְׂאֵר חַיִּיבֵי כְּרִיתוֹת, קְרוֹבַת גְּרוּשְׁתּוֹ
4 לָמָּה לִּי – לִמָּה נִקְטָה דוּקָא קְרוֹבַת גְּרוּשְׁתּוֹ. אֵלֶּא שְׁמַע מִינָּהּ, שֶׁרַבִּי
5 עֲקִיבָא אֵיירִי בָּהּ, וְלֹא בְּקִרְוֹבַת חִלּוּצָתוֹ.
6 שׁוֹב דּוּחָהּ הִגְמֵרָא: [וְדִלְמָא] לְעוֹלָם לֹא אֵיירִי בָּהּ רַבִּי עֲקִיבָא, אֲלֵא
7 בְּקִרְוֹבַת חִלּוּצָתוֹ, וּמָה שֶׁנִּקְטָה הַמִּשְׁנָה שְׁמוּדִים חֲכָמִים בְּקִרְוֹבַת
8 גְּרוּשְׁתּוֹ לֹא דוּקָא הוּא, אֲלֵא הוּא הַדִּין לְשֵׁאֵר חַיִּיבֵי כְּרִיתוֹת,
9 וְאֵיירִי דִּתְנָא בְּדַבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא 'מַחְזִיר גְּרוּשְׁתּוֹ וְנוֹשֵׂא חִלּוּצָתוֹ
10 וְקְרוֹבַת חִלּוּצָתוֹ', תֵּנִי נָמִי בְּסִיפָא שְׁמוּדִים לוֹ חֲכָמִים בְּקְרוֹבַת
11 גְּרוּשְׁתּוֹ שְׁדוּמָה לְקִרְוֹבַת חִלּוּצָתוֹ. וּמַעֲתָה אֵין הִכְרַח לְגְרוּס בְּדַבְרֵי

12 רַבִּי עֲקִיבָא 'קְרוֹבַת גְּרוּשְׁתּוֹ', אֲלֵא יֵשׁ לִקְיָם אֶת גִּירְסַת הַמִּשְׁנָה
13 בְּדַבְרֵיו 'קְרוֹבַת חִלּוּצָתוֹ'. וְלִפִּי זֶה חוֹזֶרֶת הַקּוֹשִׁיא, אֵלֶּא מַעֲתָה וְלֹד
14 קְרוֹבַת חִלּוּצָתוֹ לְרַבִּי עֲקִיבָא הָיִי מִמּוֹר, הֲלֹא אֵינָהּ אֲסוּרָה אֲלֵא
15 מִדְּרַבָּנָן. מִתְרַצָּת הִגְמֵרָא: אָמַר רַבִּי חֵיִיא בְּרַ אֲבָא אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן,
16 חֵיִינוּ טַעְמָא דְּרַבִּי עֲקִיבָא שׁוֹלֵד קְרוֹבַת חִלּוּצָתוֹ מִמּוֹר, מִכִּיּוֹן
17 שֶׁלִּשְׁטַתּוֹ קְרוֹבַת חִלּוּצָה אֲסוּרָה מִן הַתּוֹרָה, מִשּׁוּם דְּאָמַר קָרָא
18 בְּחִלְצָהּ (דְּבָרִים כ"ה י) 'בֵּית חִלּוּץ הַנָּעֹל', הַפְּתוּב קָרָא לְחִלּוּצָה בֵּיתוֹ
19 [–אֲשֶׁתּוֹ] שֶׁל הַחוּלָץ, וְהָרִי הִיא כֹּאֲשֶׁתּוֹ שֶׁקְרוֹבוּתֶיהָ אֲסוּרוֹת עָלָיו
20 מִן הַתּוֹרָה.
21 הִגְמֵרָא דְּנָה בּוֹלֵד מַחְזִיר גְּרוּשְׁתּוֹ: אָמַר רַב יוֹסֵף, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
22 בְּרַבִּי, הֲכָל מוֹדִים בְּמַחְזִיר גְּרוּשְׁתּוֹ,

במות דף מד עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שני) קלה

ב'ר'ש'א בדברי רבי עקיבא, היא פסולה וזללה פסול. 'היא פסולה'
 למאן – למי היא פסולה, אילימא פסולה לקהל, וכי משום דוניה
 ו-שזינתה אפסלה (ליה) לקהל, הלא בודאי לא כן הוא. אלא
 לאו, כוונת רבי עקיבא היא שנפסלת לכהונה. ואילו מה שאמר רבי
 עקיבא 'וזללה פסול, למאן – למה הוא פסול, אילימא לכהונה, הא
 משתמע מכך שלקהל הוא בשר, והרי לא יתכן לומר כן בשיטת
 רבי עקיבא, דהאמר רבי עקיבא במשנתנו שהולך של מחזיר
 גרושתו ממזר. אלא פשיטא שכונת רבי עקיבא היא שהולך פסול
 לקהל, ופסול האשה הוא לכהונה. ואם כן, מכך דרישא של המשנה
 בדברי רבי עקיבא, הא בראיתא והא בראיתא, ופסול האשה ופסול
 הולך אמורים בשני עניינים שונים, בסיפא נמי יש לפרש דהא
 בראיתא והא בראיתא, שהאשה כשירה לכהונה, ואילו הולך כשר
 רק לקהל. ואם כן יתכן שגם לחכמים הולך פגום לכהונה, כדברי
 רב יוסף.
 הגמרא חוזרת לתרץ את הקושיא השניה שהקשתה לעיל על
 דברי רבי יוסף: מה שהקשינו לעיל ממה שנאמר במחזיר גרושתו
 'תועבה היא', ומשמע דווקא היא תועבה אבל אין בניה תרועים
 לכהונה, נמי יש לדחות, שלא בא הכתוב למעט את בניה, אלא כך
 יש לדורשו, דווקא 'היא תועבה', ואולם אין צרתה תועבה. שאם
 מת בעלה לאחר שהחזירה באיסור ויש לו אשה נוספת, ונפלו
 שתייהן לפני אחיו ליבום, אף שהגרושה המוחזרת אסורה ביבום
 מכל מקום צרתה מתייבמת, ואין הגרושה נחשבת כערה
 שפוטרת את צרתה מיבום. אכל כניה תועבין ופגומים לכהונה
 כדברי רבי יוסף, ואינם מתמעטים מתועבה היא'.
 מסיימת הגמרא: שתי הקושיות האחרונות על רב יוסף אמנם
 תורצו, אלא שהקושיא הראשונה שהקשינו על הקל וחומר שדרש
 מאלמנה לכהן גדול, עדיין קשיא. שהרי יש להשיב עליו, מה
 לאלמנה לכהן גדול שכן היא עצמה מתחללת ונאסרת לכהן הדיוט
 ולאכילת תרומה, ועל כן אף זרעה מתחלל, מה שאין כן במחזיר
 גרושתו שאינה נפסלת בביאה זו לכהונה, ואם כן יתכן שאף בתה
 אינה נאסרת לכהונה.
 משום קושיא זו הגמרא חוזרת בה ומפרשת את דברי רבי יוסף
 באופן אחר: דברי רבי יוסף לא נאמרו על ולד המחזיר גרושתו
 אלא א' אתמר דינו של רב יוסף, הכי אתמר. אמר רב יוסף, אמר
 רבי שמעון ברבי, הכל מודים בבא על חייבי ברייתות שהולך פגום
 ופסול לכהונה. מפרשת הגמרא: מאן ו-מין הם הכל שמודים בדבר
 זה, רבי יהושע הוא, דאף על גב דאמר רבי יהושע במשנה להלן
 (טז) שאין הולך נעשה ממזר כשנולד מביאת חייבי ברייתות אלא
 רק מחייבי מיתות בית דין, נהי ו-אמנם דממזר לא הוי וכשר
 לקהל, מכל מקום פגום לכהונה מיהא הוי. ומקור דין זה הוא מקל
 וחומר מאלמנה לכהן גדול, ומה אלמנה לכהן גדול שאיסורה קל,
 לפי שאין איסורה שנה בכל, אלא אסורה רק לכהן גדול, ומכל
 מקום כנה הולך לה ממנו פגום לכהונה, זו האסורה באיסור כרת,
 שאיסורה שנה בכל ישראל, וכי אינו דין שיהיה כנה פגום לכהונה.
 וכי תימא לפרוך את הקל וחומר, מה לאלמנה לכהן גדול שכן היא
 עצמה מתחללת ונפסלת לכהונה, ועל כן גם זרעה מתחלל ונפסל
 לכהונה, הלא הקא בחייבי ברייתות נמי מבין שבעלה עשאה זונה
 בביאה זו האסורה באיסור כרת, ונפסלה לכהונה ולתרומה. לפיכך
 יש לפסול לכהונה ולד שנולד מביאת חייבי ברייתות, בקל וחומר
 מולד שנולד מביאת כהן גדול על אלמנה.
 הגמרא דנה בדיון ולד של עבד ועובר כוכבים מבית ישראל: אמר
 רבא בר בר חנה אמר רבי יוחנן, הכל מודים בעבד כנעני ועובר
 כוכבים הקא על פת ישראל, שהולך ממזר. מפרשת הגמרא: מאן
 ו-מין הם הכל שמודים בדיון זה, שמעון התימני הוא. דאף על גב
 דאמר שמעון התימני שאין ממזר מביאת חייבי לאוין, הני מילי

שהולך הולך לו ממנה פגום לכהונה, ואם היא בת הרי היא אסורה
 להינשא לכהן כדף חללה. הגמרא מפרשת את דברי רבי יוסף: מאן
 ו-מין הם 'הכל' שמודים לדיון זה, שמעון התימני הוא, דאף על גב
 דאמר שמעון התימני במשנה להלן (טז) שאין הולך נעשה ממזר
 כשנולד מביאת חייבי לאוין אלא רק מביאת חייבי ברייתות, ואף
 איסור מחזיר גרושתו אינו אלא בלאו, מכל מקום נהי ו-אמנם
 דממזר לא הוי, מכל מקום פגום לכהונה מיהא הוי. ומקור פגם זה
 הוא מקל וחומר מאלמנה, ומה אלמנה שנישאת לכהן גדול
 שאיסורה קל משאר חייבי לאוין, שהרי אין איסורה שנה בכל אלא
 אסורה רק על כהן גדול בלבד, ומכל מקום כנה שנולד לה מביאה
 זו פגום לכהונה, גרושה מוחזרת זו שחמורה יותר מאלמנה לכהן
 גדול לפי שאיסורה שנה בכל ישראל, וכי אינו דין שיהיה כנה פגום
 לכהונה.
 הגמרא דוחה את דברי רבי יוסף משלשה טעמים: א. אימא למיפרך
 את הקל וחומר, שהרי מה לאלמנה לכהן גדול, שחמורה היא, שכן
 היא עצמה מתחללת בביאה זו ונעשית חללה שאסורה גם לכהן
 הדיוט לאחר שמת הכהן הגדול, ואם היא בת כהן נאסרת באכילת
 תרומה, ויתכן שדווקא משום כן מתחלל זרעה. מה שאין כן
 במחזיר גרושתו שהיא עצמה נפסלת מחמת ביאה זו
 להינשא לכהן, ואם היא בת כהן אינה נאסרת לאכול בתרומה
 לאחר שתצא מבעלה ותשוב לבית אביה.
 ב. ועוד יש לומר שאין ולד המחזיר גרושתו נפגם לכהונה, משום
 שנאמר בה (דברים כד ו) 'לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב
 לקהלה וגו' כי תועבה היא' ודווקא 'היא' תועבה בתיב, ומשמע
 מכך שאין כניה תועבין, ואינם נפסלים לכהונה.
 ג. ועוד יש להוכיח שלא כדברי רב יוסף מדברי הברייתא. דתימא,
 המחזיר את גרושתו, והנשא את חלוצתו, והנשא את קרובת
 חלוצתו, רבי עקיבא אומר, אין לו מה תפיסת קדושין, ואף
 שגרושתו וחלוצתו אסורות עליו רק באיסור לאו ולא באיסור
 כרת, סובר רבי עקיבא שאין קידושין תופסים בחייבי לאוין,
 ולפיכך אינה צריכה חימוץ גמ. והיא פסולה מלהינשא לכהונה
 משום שנעשית זונה בביאת איסור זו, וזונה אסורה לכהן. וזללה
 פסול לבוא בקהל משום שהוא ממזר, שכן לשיטת רבי עקיבא יש
 ממזר מחייבי לאוין. ובית דין כופין אותו להוציא אותה משום
 שהיא אסורה עליו. ואולם חכמים אומרים שהמחזיר את גרושתו
 והנשא את חלוצתו יש לו מה תפיסת קדושין, ולפיכך היא צריכה
 חימוץ גמ, משום שקידושין תופסים בחייבי לאוין, והיא כשרה
 לכהונה, שכן אין אשה נעשית זונה מביאת חייבי לאוין, וזללה
 כשר. מסיקה הגמרא את ראייתה: 'ולדה כשר' שאמרו חכמים
 למאן – למי הוא כשר להינשא, האם לאו לכהונה הוא כשר. הרי
 שלשיטת הסוברים שולד שנולד מביאת חייבי לאוין אינו ממזר,
 אף אינו נפגם לכהונה, ולא כדברי רבי יוסף שלדברי הכל הולך
 פגום לכהונה.
 דוחה הגמרא ראייה זו: לא אמרו חכמים שהולך כשר לכהונה,
 אלא רק לקהל ישראל. מקשה הגמרא: אי הכי, מה שאמרו חכמים
 שהיא כשרה, למאן – למי היא כשרה, אילימא כשירה להינשא
 לקהל, הלא פשיטא הוא, וכי משום דוניה ו-שזינתה אפסלה
 ו-נפסלה לקהל. אלא לאו ו-ודאין שכונת חכמים היא שכשירה
 לכהונה, ואם כן משמע, מיהא לכהונה – כשם שדברי חכמים 'היא
 כשירה' הם לענין כהונה, אף מה שאמרו 'ולדה כשר', הוא נמי
 לכהונה, ולא כדברי רבי יוסף האומר שהולך פגום לכהונה.
 מתרצת הגמרא: מיד אידיא – וכי ראייה היא, הלא יש לומר הא
 בראיתא והא בראיתא – מה ששנינו 'היא כשירה' הוא לענין
 כהונה, אך מה ששנינו 'ולדה כשר' הוא לענין לבוא בקהל, אבל
 לכהונה יתכן שהוא פסול. מוכיחה הגמרא כדבריה: הכי נמי
 מסתברא שלא כל דברי הברייתא אמורים בענין אחד, דהרי קתני